

РЕШЕНИЕ

№ 4806

гр. София, 13.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 3 състав,
в публично заседание на 13.06.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ива Кечева

при участието на секретаря Мариана Велева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **2750** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 1, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините (ЗОДОВ).

Образувано е по иск, предявен от Е. П. Б., срещу Столична дирекция на вътрешните работи, за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 1000 лева, за които се твърди, че са настъпили в резултат на задържане на ищеца от полицейски орган при 04 РУ – СДВР на 18.09.2017 г., заедно със законна лихва от датата на увреждането до окончателното изплащане на главницата. Претендира се и присъждане на направените по делото разноски.

В исковата молба се сочи, че в резултат на полицейско задържане на 18.09.2017 г., обявено за нищожно с влязло в сила съдебно решение, ищецът изпаднал в продължително стресово състояние, изпитвал чувство на страх и недоверие към хората и към органите на реда. Прекъснато било принудителното му лечение в Център за психично здраве „Проф. Н. Ш.“. Твърди се, че по време на задържането Б. бил държан 8 часа без вода, без храна и лекарства. Бил разпитван и принуждаван да се признае за виновен за неразкрити от 04 РУ – СДВР престъпления. Ограничени били контактите му, като не му била дадена възможност да се свърже с родителите си и с лечебното заведение, въпреки изричното му искане. Посочва се, че ищецът е пенсионер по болест със степен на инвалидност през 2018 г. от 76 % и през 2021 г. 75 %. Приемал медикаменти при специален режим и многократно бил настаняван за

принудително лечение в психиатрични заведения.

Със заявление от 08.04.2021 г. ищецът заявява, че сочените с исковата молба вреди са настъпили в периода от 18.09.2017 г. до 06.12.2018 г. Уточнява че, претендира мораторна лихва върху обезщетението, считано от 18.09.2017 г. до датата на подаване на исковата молба – 19.03.2021 г., заедно със законна лихва, считано от 19.03.2021 г. до окончателното изплащане на главницата.

В съдебното производство ищецът, представляван от адв. Ч., моли съда да уважи предявения иск по съображения, изложени в хода на устните състезания и в представени по делото писмени бележки, както и да присъди в полза на страната разноски по представен списък.

Ответната страна – Столична дирекция на вътрешните работи, в писмен отговор от 29.04.2021 г., постъпил в срока по чл. 131 от ГПК, изразява становище за неоснователност и недоказаност на предявения иск. Подробни аргументи излага в представени по делото писмени бележки.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност и недоказаност на предявения иск.

Административен съд София град, I отделение, 3-ти състав, като взе предвид изложените от страните становища и доводите на ищеца и извърши съвкупна преценка на доказателствата, намира за установено следното от фактическа страна:

От приетите по делото доказателства, в т.ч. съдържащите се по адм. д. № 5976/2019 г. по описа на АССГ, прието за послужване в настоящото производство, се установява по безспорен начин следното:

С определение от 23.06.2017 г., постановено от СРС – 114-ти състав по н.ч.д. № 9266/2017 г. спрямо Е. Б. била постановена принудителна медицинска мярка по чл.89, б."б" НК - принудително лекуване в обикновено психо-неврологично заведение, което да бъде проведено в стационарна форма в ЦПЗ „Проф. Н. Ш.“ – [населено място] за неопределено време. Това определение е влязло в законна сила. Жалбоподателят постъпил в Центъра за психично здраве на същия ден 23.06.2017 г. в отделение с висока степен на сигурност, видно от представената по делото епикриза от дежурния психиатър д-р К. Г..

На 17.09.2017 г., след скок от втория етаж, жалбоподателят избягал от здравното заведение, в което бил настанен принудително. Дежурният лекар уведомил по телефона органите на 05-то РУ-СДВР. С писмо изх.№ 18371 от 18.09.2017 г. управителят на ЦПЗ „Н.Ш.“ уведомил 05-то РУ на МВР-СДВР, че на 17.09.2017 г. в 14:10 ч. пациентът Е. Б., който с определение на съда бил настанен в здравното заведение за неопределено време, избягал от болницата. В писмото е съобщено, че тъй като пациентът бил с опасно поведение, необходимо е обявяването му за общодържавно издирване.

От докладна записка рег. № 228р-16791/18.09.2017г. от ст. полицаи при 04 РУ СДВР се установява: На 18.09.2017 г. около 10:30 полицаите П. и Г. били изпратени на адрес в [жк], [населено място], относно избягалия пациент Е. Б.. След като съсед от блока ги упътил, полицаите открили Е. Б.. Задържали го с белезници и транспортирали до 04 РУ С. за установяване на самоличността. След направена справка установили, че бил обявен за издирване с телеграма 24261 от 10.08.2017г. на ГДНП. Съставен му бил акт за установяване на административно нарушение № 0332535 за нарушение на чл.6 от Закона за българските лични документи.

Представена е компютърна разпечатка – справка за издирвано лице, съгласно която на

10.08.2016г. Е. Б. бил обявен за общодържавно издирване с цел връчване на призовка да се яви в качеството на свидетел по ДП № 2246/2016г.

Изготвен бил протокол за личен обиск на лице № УРИ228-зз-1666 от 18.09.2017г., 11:45 ч. Задържаният попълнил декларация, в която посочил, че е запознат с правата си и не желае адвокатска защита, няма здравословни проблеми и не желае медицински преглед от лекар.

В книгата за задържани лица е отразено, че Б. бил освободен в 18 ч., като бил предаден на здравните органи в ЦПЗ „Н.Ш.” – С..

В писмо от 12.09.2019г. (л.26 от адм.д. № 5976/2019г.) до съда полицейският орган, осъществил задържането заявява, че на 18.09.2017г., в качеството на полицейски орган от 04 РУ- СДВР, не е издавал индивидуален административен акт за задържане на жалбоподателя, обективиран като изрично писмено изявление по смисъла на чл.21, ал.1, пр.1 АПК. Твърди, че конкретното основание за задържане на Б. на 18.09.2017г. е изпълнение на постановление за принудително довеждане въз основа на получена телеграма № 24276 от 10.08.2017г. от ГДНП.

С решение № 1526/02.03.2020 г., постановено по адм. д. № 5976/2019 г. по описа на АССГ, е обявена нищожността на задържането на Е. П. Б. от полицейски орган при 04 РУ - СДВР на 18.09.2017г., от 11 ч. до 18 ч. Решението е влязло в сила на 20.05.2020 г. В становище от д-р С. – началник на ОВСС на ЦПЗ „Проф.Н.Ш.” е отразено, че ищецът бил приет в лечебното заведение на 23.06.2017 г. в изпълнение на определение от 23.06.2017 г., постановено от СРС – 114-ти състав по н.ч.д. № 9266/2017 г. В началото на престоя имал чести прояви на агресия към други пациенти, но постепенно състоянието му било овладяно и от средата на м.08.2017 г. не били регистрирани прояви на агресия, пациентът спазвал режима на отделението и приемал назначените му медикаменти. На 17.09.2017 г. Б. избягал от болницата, като дежурният лекар уведомил незабавно 05 РУ и майката. На 18.09.2017 г., около 10.00 ч., били информирани от полицията, че пациентът е задържан. Същият бил доведен в лечебното заведение на посочената дата в 18.50 ч. от полиция, като при приемането му били описани хематом в областта на носа и ляво око.

Представени са и 2 бр. епикризи, издадени от ЦПЗ „Проф.Н.Ш.” от 18.09.2017 г., според които Е. Б. е с диагноза органично разстройство на личността. От същите се установя историята на заболяването на лицето, извършени изследвания и предписано медикаментозно лечение. В невропсихологично изследване, приложено по делото, са изложени данни за резултатите изследване, извършено на ищеца на 18.09.2017 г.

С цел опровергаване твърдения на ответника, по делото от ищеца, чрез пълномощника му са представени: постановление по пр. пр. № 3115/2017 г. на СРП, постановление за прекратяване по пр. пр. № 16517/2017 г., постановление за отказ да се образува ДП по пр. пр. № 28319/2017 г., постановление по пр. пр. № 22497/2020 г., постановление от 25.08.2020 г. по пр. пр. № 38094/2020 г., постановления по пр. пр. № 35486/2019 г., пр. пр. № 12612/2020 г., пр. пр. № 36676/2020 г., пр. пр. № 24230/2017 г. Представено е съдебно удостоверение по НОХД № 879/2021 г., съгласно което спрямо Е. Б. не е повдигнато обвинение в наказателното производство по пр. пр. № 9464/2020 г. на СГП, не е привлечен в качеството на обвиняем, не е включен в списъка на свидетелите по делото.

От ЕР на ТЕЛК № 0330/31.01.2018 г. се установява, че ищецът е с определена трайна намалена работоспособност 76 % за срок от 3 години.

От ответника е представена деловодна разпечатка от системата на СДВР, съдържаща

данни за осъществените полицейски задържания на ищеца в периода от 01.01.2017 г. до настоящия момент.

По делото е изслушана и приета, като неоспорена от страните, съдебно-психологична експертиза. Съгласно заключението на вещото лице Л. Б., ищецът боледува от тежко органично личностово разстройство и редки епилептични припадъци. По време на задържането му на 18.09.2017 г. в 04 РУ – СДВР за 8 часа лицето било в ситуация на стрес. Въз основа на доказателствата по делото вещото лице е приело, че не са налице данни трайни негативи, настъпили в психиката на Б. в резултат на задържането му, а той е бил в нормалпсихологичен стрес.

При изслушване в съдебно заседание вещото лице посочва, че е нормално задържането и поставянето на белезници да е причинило стрес на ищеца.

По делото са изслушани показанията Н. А. Ч. – баба на ищеца. Свидетелката посочва, че Е. бил настанен в ЦПЗ и всеки ден от 5.00 ч. до 6.00 ч. имали свиждане с него. Когато го посетила на 17.09.2017 г. от лечебното заведение казали, че го няма, бил избягал. На следващия ден – на 18.09.2017 г., бил задържан. На същата дата й се обадили „от лудницата“ и казали, че бил намерен от 04 РУ. В 18.00 ч. свидетелката пристигнала в ЦМЗ, където ищецът току-що бил докаран. Бил в ужасен вид - окото му било подуто, насинено, затворено. Бил много зле, много стресиран, защото, когато го арестували, не му обяснили защо го задържат. Б. споделил, че изживял много голям стрес, защото им казал, че избягал от „лудницата“, но те не го върнали. Държали го гладен, жаден, без достъп до тоалетна, без да може да се обади по телефона. Казал, че го пребили в полицията. На следващия ден имал рожден ден и се безпокоял, че не може да си празнува рождения ден. Преди това задържане, когато го посещавали, ищецът чакал във фоайето, бил бодър, а след този случай станал омърлушен, не очаквал близките си, а те отивали в стаята да се срещнат с него. Виждало се, че е преживял голям стрес. Свидетелката посочва, че внукът й бил задържан често от полицията за установяване на самоличност, тъй като си забравял личната карта или я губел.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, настоящият съдебен състав направи следните правни изводи:

Предявеният иск е процесуално допустими - твърдят се имуществени вреди от обявено за нищожно полицейско задържане, осъществено от орган, принадлежащ към структурата на ответника – Столична дирекция на вътрешните работи, която по силата на чл. 2, ал. 2 от ЗНАП е юридическо лице на бюджетна издръжка.

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. За да възникне отговорност за дейност на приходната администрация, предвидена в чл.1, ал.1 от ЗОДОВ и чл. 17, ал. 6 ДОПК, следва да са налице трите елемента от правопораждащия я фактически състав: 1. незаконосъобразен акт, действие или бездействие; 2. имуществени или неимуществени вреди и 3. пряка причинна връзка между тях. Отговорността е безвиновна - съгласно чл. 4 от ЗОДОВ държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това дали са причинени виновно от длъжностното лице.

С аргумент от чл. 154, ал. 1 от ГПК вр. чл. 144 от АПК в тежест на ищеца е да проведе пълно и главно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявения от

него иск, а на съда - да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан. Липсата на който и да е от елементите на фактическия състав на предявения иск обуславя неговата неоснователност.

Ищецът твърди, че в резултат на задържането му на 18.09.2017 г. в 04 РУ е претърпял неимуществени вреди, изразяващи се в продължително стресово състояние, изпитвал чувство на страх и недоверие към хората и към органите на реда.

По делото е установено по безспорен начин, че задържането на ищеца на 18.09.2017 г. от полицейски органи в 04 РУ е обявено за нищожно с влязло в сила съдебно решение. Следователно, изпълнена е първата кумулативна предпоставка по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. За да бъде уважен искът по основание, следва по категоричен начин да се установи, че са настъпили претендираните от ищеца неимуществени вреди и че те са в резултат на незаконосъобразната заповед.

Въз основа на приетите по делото писмени и гласни доказателства, а и с оглед естеството на незаконосъобразния акт, съдът приема, че полицейското задържане е причинило на ищеца неимуществени вреди, които са настъпили по време на задържането му – на 18.09.2017 г., за период от 8 часа. Задържането по реда на чл. 63, ал. 1 от ЗМВР представлява вид принудителна административна мярка, която представлява принудително настаняване на лицето в специални помещения на полицията, което обективно води до негативни последици върху емоционалното, психическото и физическото състояние на всяко лице. В процесния случай, ищецът е бил задържан приблизително за 8 часа в 04 РУ, което несъмнено е довело до стрес, чувство на страх, физическо и психическо притеснение.

Същевременно, безспорно е обстоятелството, че Б. страда от тежко заболяване, във връзка с което е бил принудително настанен за лечение в ЦПЗ „Проф. Н. Ш.“, като задържането е осъществено след като същият е избягал от лечебното заведение. В този смисъл не намира опора в приетите по делото доказателства твърдението, че в резултат на задържането е прекъснато лечението на ищеца. Това действително се е случило, но още на 17.09.2017 г., когато е избягал от ЦПЗ „Проф. Н. Ш.“. Установи се също от становището от началника на ОВСС на ЦПЗ „Проф.Н.Ш.“, че полицейските служители са уведомили болничното заведение на 18.09.2017 г., около 10.00 ч., че пациентът е задържан, т.е. веднага след отвеждането му в районното управление, което опровергава твърдението, че за задържането не са информирани медицинските лица. По делото обаче не са ангажирани доказателства от ответника за причините, обосновавали задържането на ищеца в продължение на 8 часа, през които съдът приема, че същият е търпял посочените по-горе вреди.

От приетите по делото писмени и гласни доказателства не се доказва по несъмнен начин, че ищецът е продължил да търпи твърдените в исковата молба неимуществени вреди в периода след задържането до 06.12.2018 г. Представените епикризи и медицински изследвания не съдържат констатации сочещи, че здравословното и психическото състояние на Б. се е влошило сериозно след приемането му на 18.09.2017 г. По делото бе безспорно доказано, че същият е задържан многократно от органите на полицията, поради което свидетелските показания на Н. Ч., че внукът ѝ се е чувствал много зле в продължителен период след задържането му, не могат да обосноват категоричен извод, че влошеното му емоционално състояние е в резултат на задържането.

Не бяха ангажирани каквито и да е доказателства в подкрепа на твърденията в исковата молба, че в резултат на задържането ищецът е влошил отношенията с баща

си и дядо си, че е влошил хигиената си и са пострадали социалните му контакти. Във връзка с въпросите към вещото лице по изслушаната съдебно-психологична експертиза, свързани с констатираните травми по лицето на ищеца при връщането му в лечебното заведение, следва да се посочи, че по делото липсват данни и доказателства, че спрямо него е било оказвано насилие от полицейските органи. Тук следва да бъде отчетен и фактът, че Б. при бягството му от болницата е скочил от втория етаж и е задържан от полицията на следващия ден.

С оглед гореизложеното и вида на незаконосъобразния административен акт, от който се претендират вреди, настоящият съдебен състав приема, че в случая е било налице ограничение в правната сфера на ищеца, което е довело до настъпване на неимуществени вреди по време на задържането – сериозно притеснение, страх, чувство на безпомощност и объркване.

Съгласно чл. 52 от ЗЗД съдът присъжда обезщетение по справедливост. Като отчита характера на настъпилите вреди, доказаните интензитет и период, в който са настъпили, както и здравословното състояние на ищеца, съдът приема, че справедливото обезщетение, което следва да бъде определено е в размер на 300 лева.

По изложените по-горе мотиви, искът е недоказан до пълния размер от 1000 лв., претендиран с исковата молба и за периода след 18.09.2017 г. до 06.12.2018 г..

Акцесорната претенция за присъждане на законна лихва за забава върху обезщетението за неимуществени вреди е частично основателна, с оглед уважената част от главния иск. Върху определената сума като обезщетение за неимуществени вреди се дължи законната лихва [/чл. 86, ал. 1 от ЗЗД/](#) от деня, в който вземането за обезщетение за вреди става изискуемо. Това е моментът, в който е постановено нищожното задържане [/Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004 г. на ВКС по тълк. гр. д. № 3/2004 г., \[ОСГК, т.4/\]\(#\), като длъжникът се смята в забава и без покана \[/чл. 84, ал.1 от ЗЗД/\]\(#\). В случая се дължи законна лихва за забава върху сумата от 300 лева, представляваща обезщетение за нематериални вреди, за периода от 18.09.2017 г. до окончателното изплащане на главницата.](#)

На основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сума в размер на 10 лв. – платена държавна такса и сума в размер на 150 лв. – адвокатско възнаграждение, съразмерно с уважената част от иска.

На основание чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ и съобразно изхода на делото в полза на ответника следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в минимален размер от 100 лв., съгласно чл. 37, ал. 1 ЗПП вр. чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Воден от горното и на основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ и чл. 203, ал. 1 от АПК, Административен съд София град, I отделение, III състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи при МВР да заплати на Е. П. Б. сума в размер на 300 (триста) лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди в резултат на нищожно задържане на ищеца от полицейски орган при 04 РУ – СДВР на 18.09.2017 г., заедно със законна

лихва от 18.09.2017 г. до окончателното изплащане на главницата, като ОТХВЪРЛЯ предявения иск за сумата над 300 лв. до претендирания размер от 1000 лв.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи при МВР, да заплати на Е. П. Б., ЕГН[ЕИК], сума в размер на 160 (сто и шестдесет) лева, представляваща разноси по делото.

ОСЪЖДА Е. П. Б., ЕГН[ЕИК], да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи при МВР сума в размер на 100 (сто) лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщението до страните и получаването на препис от съдебния акт.

СЪДИЯ: